

İlkokul ve Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Matematik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İlkokul ve Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Matematik Tutum Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23502>

Özet

İlkokul ve Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Matematik Tutum Ölçeği, 2015 yılında Mehmet Gülburnu ve Kadir Yıldırım tarafından geliştirilmiş bir **ölçek geliştirme** çalışmasıdır. Bu araçın temel amacı, ilkokul dördüncü sınıftan ortaokul sekizinci sınıfa kadar olan öğrencilerin matematiğe karşı geliştirdikleri duygusal eğilimleri ve tutumları ölçmektir. Ölçek, öğrencilerin matematik dersine yönelik ilgi, kaygı, değer verme ve algılanan zorluk gibi boyutlardaki tutumların kapsamlı bir şekilde değerlendirilmeyi hedeflemektedir.

Ölçeğin geliştirilme süreci, **psikometri** ilkelerine uygun olarak gerçekleştirilmiş ve sonuçları VI. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde sunulmuştur. Bu araç, eğitim araştırmacılar ve uygulayıcılar için öğrencilerin matematik başarısını etkileyen duygusal faktörleri anlamada önemli bir kaynak teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Matematik Tutumu, İlkokul, Ortaokul, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Eğitim Araştırmaları, Duygusal Alan, Matematik Kaygısı.

Yazarlar

Mehmet Gülburnu, Kadir Yıldırım

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ilkokul (4. sınıf) ve ortaokul (5-8. sınıflar) düzeyindeki öğrencilerin matematik dersine yönelik genel tutumlarının güvenilir ve geçerli bir şekilde belirlemektir. **Matematik tutumu**, öğrencilerin akademik başarısını doğrudan etkileyen kritik bir duygusal değişkendir. Bu ölçek, öğrencilerin matematiği ne kadar sevdiğini, matematiğe ne kadar değer verdiklerini ve matematik öğrenimine karşı ne kadar istekli olduklarını ortaya koymak üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, öğretmenlere ve eğitim politikası yapıcılara, öğrencilerin matematik eğitimine yönelik olumlu veya olumsuz tutumların tespit etme ve bu tutumları iyileştirmeye yönelik uygun müdahale programları geliştirme konusunda veri sağlamaya amaçlanmaktadır.

Yapı

İlkokul ve Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Matematik Tutum Ölçeği, **matematik tutumu** yapısını ölçmek için tasarlanmıştır. Tutum, genellikle bilişsel, duygusal ve davranışsal eğilimlerden oluşan çok boyutlu bir yapı olarak kabul edilir. Ölçeğin, geliştirme sürecinde bu yapıyı temsil

eden alt boyutlar ortaya çkarmak için çalşmalar yapılmıştır.

Bu tür tutum ölçekleri genellikle matematiğe yönelik keyif alma/ilgi, matematik kaygısı ve matematiğin faydasına inanma gibi boyutlar içerir. Ölçeğin kesin faktör yapısı, orijinal araştırmada makalesinde detaylandırılmıştır, ancak genel olarak öğrencilerin matematiğe karşı hissettikleri duygusal tepkileri ve matematiksel faaliyetlere katılma eğilimlerini kapsamaktadır.

Geçerlik

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, bir **ölçek geliştirme** çalışmasında yapı geçerliliği ve kapsam geçerliliğinin sağlanması temel gerekliliklerdir. Yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla, ölçek maddelerinin belirlenen teorik yapıları ölçüp ölçmediğini kontrol etmek için genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı **Faktör Analizi** (DFA) yöntemleri kullanılmıştır.

Kapsam geçerliliği, uzman görüşleri alınarak ve ölçeğin hedeflediği tutum alanını yeterince temsil edip etmediği değerlendirilerek sağlanmıştır. Ölçeğin geçerlik detayları, Gülburnu ve Yıldırım (2015) tarafından sunulan kongre bildirisinde bulunmaktadır.

Güvenirlik

Ölçek güvenilirliği, ölçme aracının tutarlılığı ifade eder. Akademik standartlara uygun bir **ölçek geliştirme** çalışmasında, iç tutarlılık katsayıları (özellikle Cronbach Alfa) hesaplanması beklenir. Bu katsayı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne ölçüde ölçtüğünü gösterir.

Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı ve muhtemel test-tekrar test güvenilirliği sonuçları, araştırmanın orijinal bildirisi olan Gülburnu ve Yıldırım (2015) kaynağında detaylandırılmıştır. Bu sonuçlar, ölçeğin ilkökul ve ortaokul öğrencilerinin **matematik tutumunu** istikrarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemek için **Faktör Analizi** yöntemleri kullanılmıştır. Geliştirme aşamasında, maddelerin teorik olarak öngörülen boyutlar altında toplanıp toplanmadığını incelemek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) yapılmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu ve her bir maddenin hangi boyuta ait olduğunu belirlemiştir.

Genellikle AFA'nın ardından, belirlenen yapıya farklı bir örnekleme doğrulanması için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanır. Bu analizler, ölçeğin psikometrik özelliklerinin sağlanıp sağlanmadığını kanıtlamada kritik rol oynamaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Yeni bir ölçek geliştirme çalışmasıdır.)

Format: Olaslıkla Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği. (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemiştir, ancak tutum ölçekleri genellikle 3, 4 veya 5'li Likert formatındadır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: İlkokul ve Ortaokul Öğrencileri

Yaş Grubu: Yaklaşık 9-14 yaş aralığı (İlkokul 4. sınıf - Ortaokul 8. sınıf)

Popülasyon Detayları: Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilkokul ve ortaokullarda öğrenim gören öğrenciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan yazılı bir ölçek. Öğrencilerden, matematik dersine yönelik ifadeleri kendilerine uygunluk derecesine göre derecelendirmeleri beklenir.

Anahtar Kelimeler

Matematik Eğitimi, Tutum Ölçümü, İlköğretim, Güvenirlilik, Faktör Analizi, Ölçek Geçerliliği, Eğitim Psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilinmiyor

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yayın Adresi: Gülburnu ve Yıldırım'ın 2015 yılındaki VI. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi'ndeki bildirisi esas alınmalıdır. (Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik bir çalışmada kapsamında geliştirilmiştir (2015). Kullanım için izinler, sorumlu yazar Mehmet Gülburnu veya ilgili yayınevi/kurum aracılığıyla alınmalıdır. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya geniş çaplı uygulamalar için yazarlarla iletişime geçilmesi önerilir.

Test Yılı: 2015

Orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [ilkokul-ve-ortaokul-ogrencilerine-yonelik-matematik-tutum-olcegi-toad.pdf](http://www.arabpsychology.com/ilkokul-ve-ortaokul-ogrencilerine-yonelik-matematik-tutum-olcegi-toad.pdf)

Kaynakça

Gülburnu, M., & Yıldırım, K. (2015). İlkokul ve Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Matematik Tutum Ölçeği geliştirilmesi ve uygulanması. *VI. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmalar Kongresi* içinde (s.568-581). Ankara: Hacettepe Üniversitesi.

İlkokul ve Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Matematik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir. Maddelerin tamamına ulaşmak için Gülburnu ve Yıldırım (2015) tarafından yayımlanan VI. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmalar Kongresi bildirisinin incelenmesi gerekmektedir.